



# Zatrudnienie osób niepełnosprawnych

**Praca osób niepełnosprawnych w Polsce to temat ostatniej już audycji wyemitowanej w Radiu Gdańsk w ramach projektu „Godna praca to bezpieczna praca – II edycja”. Projekt realizowany jest przez Region Gdański NSZZ „Solidarność”, a finansowany w ramach funduszy norweskich.**

W Polsce tylko około 30 proc. osób niepełnosprawnych jest czynnych zawodowo, a więc o wiele mniej niż w innych krajach Unii Europejskiej, gdzie średni wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi ponad 50 proc.

Jakie są przepisy prawa pracy dotyczące zatrudnienia osób niepełnosprawnych zapytaliśmy Pawła Grabowskiego, zastępcę okręgowego inspektora pracy w Gdańsku



## **Czy osoby z niepełnosprawnościami pracujące mają jakieś szczególne udogodnienia w stosunku do osób pełnosprawnych?**

– Praca i obowiązki dotyczące zatrudnienia osób niepełnosprawnych zostały zawarte w ustawie z 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Jest to szczególna ustawa, która daje osobom niepełnosprawnym dodatkowe uprawnienia, zdecydowanie w naszej ocenie korzystniejsze, niż przepisy kodeksu pracy. Osoby niepełnosprawne, które zostały zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie mogą pracować dłużej niż 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo. Mało tego, te 7 godzin i 35 w tygodniu tak naprawdę nie powinno powodować obniżenia ich wynagrodzenia, czyli czas się skraca, a wynagrodzenie pozostaje bez zmian. Osoby niepełnosprawne nie powinny być zatrudnione w porze nocnej i w godzinach nadliczbowych, to wynika z tego, o czym już mówiłem. Taka uwaga: nie dotyczy to osób zatrudnionych przy pilnowaniu, ale też pracowników niepełnosprawnych, którzy

na ich własny wniosek zgłoszą się do lekarza profilaktyka, czyli tego lekarza, który prowadzi nasze badania okresowe i ten lekarz im zezwoli na omińnięcie tych przepisów, czyli będą mogli pracować dłużej, w porze nocnej, będą mogli pracować w godzinach nadliczbowych.

Idźmy dalej. Osoby niepełnosprawne mają prawo do dodatkowej przerwy 15-minutowej. Zgodnie z ustawą ta przerwa jest przeznaczona na gimnastykę usprawniającą, ale też i wypoczynek. Osoby zaliczane do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nabywają prawo do dodatkowego 10-dniowego urlopu wypoczynkowego. Jeśli chodzi o osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, mają też prawo do uczestniczenia w turnusach rehabilitacyjnych.

## **W Polsce tylko około 30 procent osób z niepełnosprawnościami jest czynnych zawodowo, w innych krajach Unii Europejskiej ten wskaźnik wynosi 50 procent. Z czego, pańskim zdaniem, wynika ta różnica?**

– To pracodawcy decydują, czy będą chcieli zatrudniać osoby niepełnosprawne. Jednak te elementy, które wymieniałem, które dają osobom niepełnosprawnym dodatkowe przywileje, też może dla niektórych pracodawców być problemem. Na przykład przy pracy na trzy zmiany i w tym jest praca nocna, to pracodawca będzie się dobrze zastanawiał, czy osobę niepełnosprawną zatrudnić, jeżeli ona ma zakaz pracy w nocy. Wymiar 7 godzin i 35 dni może również być blokadą. Myślę jednak, że to jest kwestia pewnego podejścia do problemu. Mamy teraz statystyki, które pan wymienił na dzień dzisiejszy. Myślę, że warto by było przyjrzeć się jak to było w poprzednich latach, czyli cofnąć się np. o 20 lat i zobaczyć, jaki wtedy osoby niepełnosprawne miały dostęp do rynku pracy w Polsce. W mojej ocenie zdecydowanie lepiej nie było.

## **ZNAJDŹ NAS, POLUB NAS**

<https://solidarnosc.gda.pl/bezpiecznapraca/>

[facebook.com/godna.bezpieczna.praca](https://facebook.com/godna.bezpieczna.praca)

[instagram.com/godnabezpiecznapraca](https://instagram.com/godnabezpiecznapraca)

## Stres w miejscu pracy

W grudniu 2023 r. zakończył się cykl szkoleń poświęconych zagrożeniom psychospołecznym i stresowi w miejscu pracy. Szkolenia zorganizowane są w ramach drugiej edycji projektu „Godna praca to bezpieczna praca” przez Dział Programów Europejskich Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność”. W szkoleniu wzięli udział społeczni inspektorzy pracy, kandydaci na to stanowisko oraz przewodniczący zakładowych organizacji związkowych. W trakcie ośmiu jednodniowych kursów przeszkolono ponad 80 osób.



**Andrzej Rodzoch, OP  
NSZZ „Solidarność”  
Pracowników Poczty  
Polskiej Oddział  
Regionalny w Gdańsku**

– Wiedza zdobyta na szkoleniu poświęconym zagrożeniom psychospołecznym i stresowi w miejscu pracy przyda mi się na pewno. Stresów w miejscu, gdzie pracuję, jest sporo. Po pierwsze niskie wynagrodzenia przekładają się na relacje między pracownikami, a także na relacje między pracownikami a pracodawcą. Przełożony często nakłada na pracownika obowiązki, które nie są adekwatne do jego zarobków, ale ktoś musi wykonać pracę, stąd rodzą się konflikty.

Od 2004 roku pełnię rolę społecznego inspektora pracy, wybrany zostałem także na kolejną kadencję. Mam doświadczenie w radzeniu sobie z problemami związanymi z bezpieczeństwem i higieną pracy. Ale trzeba wciąż zdobywać nową wiedzę, dlatego te szkolenia są szczególnie cenne. Chciałbym także podziękować za konferencję, która odbyła się w listopadzie w ramach projektu na Uniwersytecie Gdańskim. Dała mi ona wiedzę na temat psychologicznej specyfiki różnych pokoleń pracowników. Pracuję z młodymi ludźmi i wiem, że jeśli się do nich podejdziesz w odpowiedni sposób, to współpraca układa się dobrze.

W pracy na poczcie bardzo ważna jest jej organizacja. Organizacja szablonowa, która jest zapisana w naszych regulaminach, czasem nijak się ma do rzeczywistości. Pracuję w hali rozdzielni w Pruszczu Gdańskim, jestem sipowcem, ale także pracownikiem i muszę często na bieżąco interweniować. Nie raz zwracam uwagę swoim kolegom. Sprawy związane z BHP zgłaszam kierownikowi, ale czasami trzeba pójść do dyrektora czy zrobić wpis, choć to jest już ostateczność, często udaje się załatwić sprawę od ręki.

Jeśli chodzi o wypadki przy pracy, to pracodawca często będzie się starał zrzucić winę na pracownika, ale z mojego doświadczenia wynika, że często ich przyczyną jest zła organizacja pracy, a przede wszystkim pośpiech. Jeżeli pracownik wykonuje czynności w pośpiechu, łatwiej jest o jakieś zdarzenie wypadkowe. Niestety, na poczcie jest coraz mniej pracowników, bo ludzie odchodzą, sprzęt jest przestarzały, coraz mniej mamy terminali do skanowania przesyłek, są one wadliwe. A przełożeni rozkładają tylko ręce.

## Konferencja: Bez barier i wykluczenia



Region Gdański NSZZ „Solidarność” i Okręgowy Inspektorat Pracy w Gdańsku zapraszają na konferencję dotyczącą problemów osób niepełnosprawnych w miejscu pracy.

W programie konferencji znajdą się takie tematy, jak: środowisko pracy osoby niepełnosprawnej, szczególne wymagania dotyczące zapewnienia odpowiednich warunków pracy osobie niepełnosprawnej, a także jakie wyzwania stoją przed pracodawcą związane ze stworzeniem przyjaznego środowiska pracy. W konferencji jako prelegenci wezmą m.in. udział przedstawiciele OIP w Gdańsku, PFRON oraz pełnomocnik Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” ds. osób niepełnosprawnych.

**TERMIN:** 23 lutego 2024 roku

**MIEJSCE:** Sala BHP Stoczni Gdańskiej

**ZAPISY:** [m.kuzma@solidarnosc.gda.pl](mailto:m.kuzma@solidarnosc.gda.pl)

[Program konferencji...>>](#)

## Pracujący niepełnosprawni

477,4 tys. niepełnosprawnych pracujących w gospodarce narodowej było na koniec czerwca 2023 r. – wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego. Stanowi to 3,2 proc. ogółu pracujących (wzrost w stosunku do stycznia 2023 r. o 1,2 proc.). 51,5 proc. niepełnosprawnych pracujących stanowiły kobiety.

W województwie pomorskim udział osób niepełnosprawnych w liczbie pracujących ogółem w gospodarce narodowej wynosił 4,4 proc. (40 809), w tym 50 proc. stanowiły kobiety.

Z ogółu pracujących niepełnosprawnych blisko 22 proc. pracowało w sektorze publicznym.